

**Valmistavan opetuksen
opetussuunnitelma
1.8.2026 alkaen**

Mainiompi Laitila

Nimi
Kunta
Pdf luotu

Valmistavan opetuksen opetussuunnitelma 1.8.2026 alkaen
Laitila
16.6.2026

SISÄLTÖ

1. Perusopetukseen valmistavan opetuksen lähtökohdat.	1
2. Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma.	3
3. Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt. . .	5
3.1. Yleiset tavoitteet ja yhteistyö esi- tai perusopetuksen kanssa.	5
3.2. Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt.	6
3.2.1. Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus.	6
3.2.2. Oppilaan oman äidinkielen tukeminen.	7
3.2.3. Muut kielet.	7
3.3. Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt.	8
4. Toimintakulttuuri.	9
4.1. Oppimisympäristöt ja työtavat.	9
4.2. Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet.	10
5. Oppilaan oman opinto-ohjelman laatiminen.	11
6. Oppilaan hyvinvointi sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuki.	12
6.1. Opetuksen eriyttäminen.	12
6.2. Kodin ja koulun yhteistyö.	13
6.3. Opiskeluhoolto.	13
6.4. Oppilaanohjaus.	14
6.5. Suunnitelma kasvatustieteiden ja kurinpidollisten keinojen käytöstä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.	14
7. Oppilaan arviointi.	16
8. Todistukset.	17
9. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana.	18

1. Perusopetukseen valmistavan opetuksen lähtökohdat

Perusopetuslaissa säädetään maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta ja perusopetuksessa järjestettävästä valmistavan opetuksen lisäopetuksesta. Edellä mainittua opetusta järjestetään sellaiselle ulkomaalaistaustaiselle oppilaalle, joka ei ole syntynyt Suomessa¹. Tässä asiakirjassa perusopetukseen valmistavaan opetukseen esiopetuksessa osallistuvasta lapsesta käytetään termiä oppilas.

Maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle tarvittavat valmiudet suomen/ruotsin kielessä ja tarpeelliset muut valmiudet esiopetukseen tai perusopetukseen siirtymistä varten sekä edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Opetuksen tavoitteena on lisäksi tukea oppilaiden oman äidinkielen hallintaa ja oman kulttuurisen taustan tuntemusta. Opetuksen tavoitteet on tarkemmin määriteltävä valmistavan opetuksen oppilaan omassa opinto-ohjelmassa. Tavoitteiden määrittelyn lähtökohtana ovat oppilaan suomen/ ruotsin kielen taito, oppilaan ikätaso ja oppimisedellytykset sekä oppilaan mahdollinen aikaisempi varhaiskasvatukseen ja/tai esiopetukseen osallistuminen tai koulunkäyntihistoria.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1000 tuntia. Opetukseen osallistuvalla on oikeus siirtyä perusopetukseen tai esiopetukseen jo ennen edellä todettujen tuntimäärien täyttymistä, jos hän pystyy seuraamaan perusopetusta tai esiopetusta. Jos oppilaan arvioidaan tarvitsevan erityisen vahvaa opetuskielen taidon tukea valmistavan opetuksen vähimmäistuntimäärän täyttymisen jälkeen, hänet voidaan ohjata perusopetuksessa järjestettävään valmistavan opetuksen lisäopetukseen².

Perusopetuslain (20a §, 30 §) mukaan opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmien muodostamisesta päättää opetuksen järjestäjä. Valmistavaa opetusta voidaan järjestää myös yhdelle oppilaalle. Opetusryhmät muodostetaan oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti siten, että ryhmäjako edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä sekä varmistaa opetussuunnitelman mukaisten ja oppilaiden omissa opinto-ohjelmissa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen. Perusopetukseen valmistavaa opetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. (Perusopetuslaki 3a §) Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kuvatut oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt (Perusopetuslaki 20b §) luovat pohjan myös perusopetukseen valmistavalle opetukselle.

Valmistavan opetuksen aikana oppilaita integroidaan esi- tai perusopetukseen, oppilaan ikätasoa vastaaviin suomen- /ruotsinkielisiin opetusryhmiin oman opinto-ohjelman mukaan oppilaan omassa opinto-ohjelmassa määritellyllä tavalla. Integroinnin tavoitteena on edistää kotoutumista, opiskeluvالميuksien ja suomen/ruotsin kielen taidon kehittymistä sekä laaja-alaisen osaamisen ja eri oppiaineiden sisältöjen omaksumista.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Maahanmuuttajaoppilas, jolla ei ole suomen kielen taitoa, saa Laitilaan muuttaessaan aluksi valmistavaa opetusta. Perusopetuksen valmistavan opetuksen oppilaat opiskelevat tilanteen mukaan joko perusopetusryhmissä tai omana ryhmänään. Omana ryhmänään opiskeltaessa opetusryhmän koko on 6 -12 oppilasta. Valmistavaa opetusta toteutetaan ottaen huomioon oppilaiden kieli-, ja kulttuuritausta, ikä-, ja kehitystaso, sekä opintovalmiudet.

1 Perusopetuslaki 5 §

2 Perusopetuslaki 5 §

Mikäli valmistavaa opetusta annetaan omassa ryhmässä, oppilaita integroidaan mahdollisuuksien mukaan perusopetusryhmien tunneille ikätasoaan vastaaviin ryhmiin. Yleisopetukseen siirtymisen lähestyessä integraatiota laajennetaan mahdollisimman useaan oppiaineeseen.

Laitilassa perusopetukseen valmistava opetus voidaan aloittaa esiopetukseen tuleville lapsille ja se koskee ulkomaalaistaustaisia lapsia, jotka eivät ole syntyneet Suomessa. Valmistavaan opetukseen osallistuvat lapset, joiden kielitaito ei ole vielä riittävä esiopetuksen opetuksen seuraamiseen. Lapsi siirtyy esiopetusryhmässä saadun valmistavan opetuksen jälkeen tai myöhemmin kielitaidon ollessa riittävä ensisijaisesti lähikouluun.

Valmistavan opetuksen tavoitteena on edistää opetukseen osallistuvan oppilaan suomen kielen taitoa, tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä antaa tarvittavia valmiuksia perusopetusta varten. Luku- ja kirjoitustaidon omaksumiseen ja varmentamiseen varataan riittävästi aikaa.

Opetuksessa korostetaan oppimaan oppimista. Oppilaan valmiudet kartoitetaan, kun hän aloittaa valmistavan opetuksen. Integraatioaineet voivat vaihdella eri oppilailla. Integraatio suunnitellaan yhdessä perusopetuksen opettajien kanssa. Opetuksen järjestämisessä huomioidaan oppilaan koulunkäynnin ja kielelliset valmiudet ja hänet integroidaan aikaisessa vaiheessa yleisopetuksen ryhmiin (liikunta, kuvaamataito, musiikki, käsityö). Oppilashuollon järjestämistä ja toteuttamista koskevat samat periaatteet ja oppilaita samat oikeudet kuin perusopetuksen oppilaille annettavassa oppilashuollossa. Samoin oppilaat saavat oppilaskohtaista tukea sitä tarvitessaan.

Mikäli oppilaan taidot eivät riitä perusopetuksessa opiskeluun, tulee oppilaan omassa opinto-ohjelmassa kiinnittää erityistä huomiota riittävään ja oikea-aikaiseen tukeen perusopetukseen siirryttäessä. Tarvittaessa oppilas voi jatkaa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, perusopetuksessa järjestettävässä lisäopetuksessa tai siirtyä opiskelemaan perusopetukseen hänelle parhaiten soveltuvien tukitoimien.

Valmistavan opetuksen opettajat pitävät yhteistyöpalavereita esi- ja perusopetuksen sekä muiden tahojen kanssa tarvittaessa. Valmistavassa opetuksessa noudatetaan sen koulun järjestys- ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä tehtyä suunnitelmaa, johon valmistava opetus on sijoitettu. Valmistavassa opetuksessa arvioidaan oppilasta monipuolisesti. Oppilas saa kirjallisen todistuksen valmistavan opetuksen päättyessä.

Suomessa esiopetukseen osallistunut oppilas siirtyy pääsääntöisesti yleisopetukseen. Oppilaan tarve perusopetukseen valmistavaan opetukseen selvitetään esiopetuksen ja koulun yhteistyönä. Valmistavaa opetusta voidaan järjestää myös esiopetusikäisille oppilaille.

2. Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma

Opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä perusopetukseen valmistavaa opetusta varten opetussuunnitelma. Lähtökohdan opetussuunnitelman laatimiselle muodostavat perusopetuslaki ja -asetus, [valtioneuvoston asetuksessa \(422/2012\)](#) määritellyt yleiset ja perusopetukseen valmistavaa opetusta koskevat valtakunnalliset tavoitteet, nämä Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet 2015 sekä soveltuvin osin [Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014](#).

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmassa kuvataan:

- toimintakulttuuri ja sen periaatteet
- opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt
- periaatteet oppilaan oman opinto-ohjelman laatimiseksi
- opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma
- ohjaustoiminta oppimisen tukena
- oppimisen ja koulunkäynnin tuki
- suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista
- integraatio esi- tai perusopetukseen ja yhteistyö esi- tai perusopetuksen kanssa valmistavan opetuksen aikana ja oppilaan siirtyessä esi- tai perusopetukseen
- kodin ja koulun yhteistyö
- yhteistyö muiden tahojen kanssa
- oppilaan arviointi ja todistukset.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) mukaan koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa. Vuosittaisen tarkastelun sijaan suunnitelma voidaan laatia enintään kahdeksi tai kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Tasa-arvosuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaan koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Yhdenvertaisuussuunnitelma voi sisältyä opetussuunnitelmaan.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on edistää opetukseen osallistuvan oppilaan suomen kielen taitoa, tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä antaa tarvittavia valmiuksia perusopetusta varten. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa kehitetään oppilaan laaja-alaista osaamista sekä annetaan opetusta perusopetuksen oppiaineissa. Opetuksen tavoitteiden määrittelyssä, sisältöjen valinnassa ja opetusjärjestelyissä otetaan huomioon, että oppilaat ovat iältään, opiskelunvalmiuksiltaan ja taustaltaan erilaisia. Opetusta eriytetään oppilaiden ikä- ja kehitysvaiheiden mukaisesti. Perusopetukseen valmistava opetus edistää sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä antaa oppilaille mahdollisuuden luoda sosiaalisia vuorovaikutussuhteita ikätovereihin.

Yhteistyö oppilasta opettavien opettajien ja oppilashuoltohenkilöstön kanssa on oleellista perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana. Yhteistyö helpottaa oppilaan integroitumista yleisopetuksen ryhmään ja auttaa henkilökohtaisen oppimissuunnitelman laatimisessa.

Jos perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaalla on heikko luku- ja kirjoitustaito, tulee oppilaan oman opinto-ohjelman tavoitteet asettaa siten, että oppilas saa omalle taito- ja ikätasolleen soveltuvaa luku- ja kirjoitustaidon opetusta. Luku- ja kirjoitustaidon omaksumiseen ja varmentamiseen varataan riittävästi aikaa. Mikäli oppilaan taidot eivät perusopetukseen valmistavan opetuksen jälkeen riitä perusopetuksessa opiskeluun, tulee oppilaan oppimissuunnitelmassa kiinnittää erityistä huomiota riittävään ja oikea-aikaiseen tukeen.

Tarvittaessa oppilas voi siirtyä opiskelemaan perusopetuksessa järjestettävään valmistavan opetuksen lisäopetukseen, tavoitekokonaisuuksittain tai muulla tavoin hänelle parhaiten soveltuvien tukitoimin.

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa noudatetaan perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaa ja sen ohella muita Laitilan kaupungin perusopetuksen yhteisiä suunnitelmia mm. tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä opiskeluhoitosuunnitelma. Esiopetusikäisten perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmassa huomioidaan myös Esiopetussuunnitelman perusteet 2014 ja Laitilan kaupungin esiopetussuunnitelma.

3. Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

3.1. Yleiset tavoitteet ja yhteistyö esi- tai perusopetuksen kanssa

Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on edistää opetukseen osallistuvan oppilaan suomen/ruotsin kielen taitoa, tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan, sekä antaa tarvittavia valmiuksia perusopetusta varten.

Valmistavassa opetuksessa kehitetään oppilaan laaja-alaista osaamista sekä annetaan opetusta perusopetuksen oppiaineissa ja mahdollisuuksien mukaan oppilaan omassa äidinkielessä oppilaan omassa opinto-ohjelmassa tarkemmin määritellyllä tavalla. Opetus on kielitietoista. Laaja-alaisen osaamisen ja eri oppiaineiden opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita. Esiopetusikäisten perusopetukseen valmistavassa opetuksessa keskitytään esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden sisältöihin ja oppimiskokonaisuuksiin.

Opetuksen tavoitteiden määrittelyssä, sisältöjen valinnassa ja opetusjärjestelyissä otetaan huomioon oppilaiden ikä, opiskeluvalmiudet ja tausta. Opetusta eriytetään oppilaiden ikä- ja kehitysvaiheiden mukaisesti. Oppilaiden kielelliset valmiudet sekä kulttuurinen tausta otetaan huomioon, ja jokaisen oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä tuetaan monipuolisesti. Oppilaan omalla äidinkielellä tuettu opetus edistää opettavien sisältöjen omaksumista. Valmistava opetus edistää sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Jos perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaalla on heikko luku- ja/tai kirjoitustaito, tulee oppilaan oman opinto-ohjelman tavoitteet asettaa siten, että oppilas saa omalle taito- ja ikätasolleen soveltuvaa luku- ja kirjoitustaidon opetusta. Jos oppilaalla on mahdollisuus osallistua perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetukseen, voidaan myös tällä opetuksella edistää esimerkiksi oppilaan luku- ja kirjoitustaitoa.

Luku- ja kirjoitustaidon omaksumiseen ja varmentamiseen varataan riittävästi aikaa. Oppilaan omassa opinto-ohjelmassa kiinnitetään erityistä huomiota riittävään ja oikea-aikaiseen tukeen perusopetukseen siirryttäessä. Tarvittaessa oppilas voi jatkaa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, jos perusopetuksen järjestäjä tämän mahdollistaa. Valmistavan opetuksen päätyttyä oppilas siirtyy perusopetukseen, jossa hän voi tarpeen mukaan opiskella myös perusopetuksessa järjestettävässä valmistavan opetuksen lisäopetuksessa ja/tai edetä oppinnoissaan tavoitekokonaisuuksittain.

Yhteistyö esi- tai perusopetuksen kanssa on valmistavan opetuksen aikana ensiarvoisen tärkeää eri oppiaineiden tai oppimiskokonaisuuksien opiskeluun integroinnissa ja oppilaiden osallisuuden vahvistamisessa. Erityisesti ryhmämuotoisessa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa tulee kiinnittää huomiota siihen, että valmistavan opetuksen oppilaat tulevat osaksi koulu yhteisöä.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Opetuksessa keskitytään suomen kielen taidon kehittämiseen, suomalaiseen kulttuuriin ja koulun perinteisiin tutustumiseen, sosiaalisten taitojen sekä opiskeluvalmiuksien harjoittamiseen. Valmistavan opetuksen aikana pyritään tekemään mahdollisimman paljon yhteistyötä esi- ja yleisopetusryhmien kanssa. Oppilaat integroituvat varhaisessa vaiheessa yleisopetuksen ryhmiin taideaineissa ja muissa aineissa heti kun kielitaito sen mahdollistaa. Varhaisella integraatiolla taataan oppilaan ryhmäytyminen oman ikäluokan oppilaiden kanssa. Tällä varmistetaan oppilaalle tärkeiden sosiaalisten suhteiden luominen ja mahdollisuus harjoitella suomen kielen käyttöä.

Valmistavassa opetuksessa opetetaan ensisijaisesti suomenkielistä luku- ja kirjoitustaitoa. Varsinkin alussa harjoitellaan suomalaisia kirjainmuotoja, kirjain äänne vastaavuutta, sekä tavuttamista. Tavoitteena on pyrkiä lausetasoiseen luku- ja kirjoitustaitoon valmistavan opetuksen aikana. Kielenkehityksen asteikolla pyrkimys on saavuttaa A1-taso kielellisillä osa-alueilla valmistavan opetuksen aikana. Yläkoulussa tavoitteena on pyrkiä tekstitasoiseen lukutaitoon, joka vastaa A2-tasoa kielellisillä osa-alueilla valmistavan opetuksen aikana. Opetuksen yleisenä tehtävänä on edistää oppilaiden yksilöllisten edellytysten pohjalta itsensä ilmaisemisen ja vuorovaikutuksen taitoja, kielellistä tietoisuutta sekä kehittää kuuntelemisen, puhumisen, lukemisen ja kirjoittamisen perustaitoja. Opetuksen tehtävänä on kiinnostuksen ja innostuksen vahvistaminen kielelliseen ilmaisuun.

Valmistavan opetuksen tai perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen jälkeen oppilas siirtyy yleensä yleisopetuksen ryhmään ja on oikeutettu S2-opetukseen.

Esiopetusikäisten perusopetukseen valmistava opetus

Valmistava opetus toteutetaan lapsen tausta ja lähtökohdat huomioon ottaen esiopetuksen yleisten tavoitteiden mukaisesti. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueita ovat Ajattelu ja oppiminen, Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot, Monilukutaito, Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen sekä Osallistuminen ja vaikuttaminen.

Esiopetuksen tavoitteena on edistää kasvua ihmisyyteen ja yhteiskunnan jäsenyyteen, tarpeellisten tietojen ja taitojen kehittymistä sekä sivistystä, tasa-arvoisuutta ja elinikäistä oppimista. Ihmisenä kasvaminen, opiskelu ja työn teko sekä kansalaisena toimiminen edellyttävät nyt ja tulevaisuudessa laaja-alaista, tiedonalarajat ylittävää osaamista. Painopisteinä ovat kestävän elämäntavan sosiaaliset ja kulttuuriset näkökulmat. Lasten laaja-alaisen osaamisen kehittymiseen vaikuttaa opeteltavia tietosisältöjä enemmän se, miten esiopetuksessa työskennellään, millaisiksi oppimisympäristöt rakennetaan sekä miten lasten oppimista ja hyvinvointia tuetaan.

Lapsen identiteetin rakentumiselle on merkityksellistä, että hänen kulttuuriinsa kuuluvia asioita arvostetaan ja että ne näkyvät esiopetuksen arjessa. Valmistavassa opetuksessa tutustutaan lapsen omaan kulttuuriin ja historiaan. Suomen kielen oppimisen lisäksi yhteistyössä kodin ja huoltajien kanssa tuetaan ja edistetään lapsen oman äidinkielen hallintaa ja oman kulttuurin tuntemusta.

3.2. Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

3.2.1. Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa pääpaino on suomi/ ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnoissa, joiden tavoitteena on kehittyvä peruskielitaito (viite Kehittyvän kielitaidon asteikko, suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus).

Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opetuksen lähtökohtana ovat oppilaalle koulussa ja arjessa merkitykselliset tekstilajit ja kielenkäyttötilanteet. Niiden avulla tarkastellaan kielen muotoja, merkityksiä ja käyttöä. Vuorovaikutustilanteita mallinnetaan, pohjustetaan ja harjoitellaan yhdessä opettajan ja vertaisten tuella.

Opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen suomi/ ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetussuunnitelman perusteita. Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnot ovat pohjana kaikille muille opinnoille.

Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan varhaiskasvatukseen ja/tai esiopetukseen osallistuminen ja koulunkäyntihistoria ja hänen jo mahdollisesti hallitsemansa suomen/ ruotsin kielen taito. Oppilaan omassa opinto-ohjelmassa määritellään taito- ja ikätason mukaiset suomen/ ruotsin kielen opetuksen tavoitteet ja sisällöt.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Laitilan kouluissa toisena kielenä on suomi. Oppilas oppii suomen kieltä ja sanastoa sekä ohjatuissa luokkatilanteissa että avoimissa sosiaalisissa tilanteissa suomenkielisten oppilaiden ja koulun aikuisten kanssa. Opetuksessa käytetään vaihtelevia työtapoja, jotka harjaannuttavat oppilaita käyttämään kielen osa-alueita monipuolisesti. Opetus perustuu jatkuvan oppilaan kielen oppimisen seurantaan ja arviointiin.

Kielen oppimista vahvistetaan ja kielen käyttöön rohkaistaan kaikilla kielen osa-alueilla, tavoitteena A1/A2-taso kielellisen kehityksen vaiheissa.

Esiopetusikäisten perusopetukseen valmistava opetus

Oppiminen tapahtuu luonnollisissa tilanteissa ja vuorovaikutuksessa toisten lasten ja aikuisten kanssa. Lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä, sosiaalisia taitoja ja tervettä itsetuntoa vahvistetaan leikin ja myönteisten oppimiskokemusten avulla. Opetus on toiminnallista, monikanavaista ja leikinomaista sekä huomioi vahvasti osallisuuden tukemisen. Kielellistä ja kuvallista tukea annetaan kaikissa päivittäisissä tilanteissa, kuten siirtymissä ja tilanteiden ennakkoinnissa, mm. päiväjärjestyksen ja selkeiden rutiinien muodossa. Suomen kielen opetuksen tavoitteena on saavuttaa kehittyvä alkeiskielitaito (A1).

3.2.2. Oppilaan oman äidinkielen tukeminen

Oppilaan oman äidinkielen tukemisen tavoitteena on vahvistaa ja edistää äidinkielen osaamista, kulttuuritaustan tuntemusta ja kulttuuri-identiteetin kehittymistä. Oman äidinkielen hyvä osaaminen luo edellytyksiä myös suomen/ruotsin kielen oppimiselle.

Jos oppilaalla on mahdollisuus osallistua perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetukseen, opetus noudattaa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden liitteessä kuvattuja oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteita, sisältöjä ja oppilaan oppimisen arviointia. Oppilaan oman äidinkielen hallintaa ja sen säilymistä tuetaan myös eri tavoin yhteistyössä perheen ja muiden tahojen kanssa.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Oppilaan oman äidinkielen opetus on perusopetusta täydentävää opetusta. Perusopetuslaki ei edellytä oman äidinkielen opetuksen järjestämistä, mutta sitä voidaan antaa mahdollisuuksien mukaan.

3.2.3. Muut kielet

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa noudatetaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita soveltuvin osin. Oppilaan vieraan kielen opinnot järjestetään kunnan kieliohjelman mukaisesti. Oppilaan kielelliset valmiudet ratkaisevat, missä määrin hänen omaan opinto-ohjelmaansa voidaan sisällyttää vieraiden kielten opiskelua perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Mikäli oppilaan kielelliset valmiudet ovat riittävät, valmistavassa opetuksessa opetetaan vieraana kielenä yleensä englantia. Ruotsin kielestä voidaan vapauttaa yksilöllisen harkinnan perusteella, jos oppilaan kokonaistilanne sitä vaatii.

3.3. Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Valmistavan opetuksen muiden oppiaineiden opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan mahdolliset aikaisemmat opinnot ja tuleva perusopetuksen vuosiluokka. Valmistavan opetuksen aikana muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja sisällöt noudattavat soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Sisältöjä suunniteltaessa otetaan huomioon kullekin oppiaineelle ominaiset tekstit ja niiden tyypilliset piirteet ja käyttötilanteet sekä oppiainekohtaisen sanavaraston vahvistaminen. Perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana opiskeltavat oppiaineet ja sisällöt valitaan siten, että oppilas pystyy valmistavan opetuksen jälkeen opiskelemaan hänelle osoitettavassa esi- tai perusopetuksen ryhmässä. Lähtökohtana suunnittelulle ovat esiopetukselle asetetut tavoitteet tai perusopetuksen kyseisten vuosiluokkien opetuksen tehtävä ja vuosiluokkien välisten siirtymävaiheiden kuvaus sekä vuosiluokilla opiskeltavat oppiaineet. Eri tiedonalojen tekstitaitojen opetuksessa on tarkoituksenmukaista tehdä yhteistyötä perusopetuksen kanssa.

Valmistavassa opetuksessa kiinnitetään erityistä huomiota matemaattisen osaamisen vahvistamiseen, jotta oppilaalla on riittävä perusta matematiikan opiskeluun perusopetuksessa valmistavan opetuksen jälkeen. Keskeistä on tukea oppilaan lukumääräisyyden tajun, matemaattisten suhteiden ymmärtämisen, laskemisen taitojen ja aritmeettisten taitojen hallintaa.

Oppilaan äidinkieltä tai muuta aiempaa opiskelukieltä voidaan hyödyntää eri tiedonalojen sisältöjen oppimisen tukena. Omalla äidinkielellä annettu opetus ja tuki edistää oppilaan opiskelua ja kotoutumista. Omakielisen opetuksen ja tuen avulla saatu lisätieto oppilaan osaamisen tasosta auttaa muiden oppiaineiden tavoitteiden asettamisessa. Näin oppilas voi edistyä opinnoissaan, vaikka suomen/ruotsin kielen taidot kehittyisivätkin muita taitoja hitaammin. Omakielistä opetusta ja tukea annetaan oppilaan tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan.

Opetuksessa voidaan hyödyntää myös oppilaiden tietämystä oman kieli- ja kulttuurialueensa luonnosta, elämäntavoista, historiasta ja yhteiskunnasta, kielistä ja kulttuureista eri tiedonalojen sisältöjä opiskeltaessa.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Muiden oppiaineiden opetuksen järjestämisessä/tavoitteissa otetaan huomioon ikä ja oppilaan opiskeluvälmiudet. Opetuksen painopiste on muissakin oppiaineissa suomen kielen ja suomalaisen koulukulttuurin oppimisessa.

Muiden oppiaineiden opetuksen lähtökohtana on oppilaan osaaminen. Opetuksen tavoitteena on tukea tulevaa perusopetukseen siirtymistä tutustuttamalla oppiaineen keskeisiin käsitteisiin, työtapoihin ja välineisiin. Oppilaan opinto-ohjelmaan voi myös kuulua perusopetuksen oppimäärän mukaisia eri oppiaineiden opintoja.

Esiopetusikäisten perusopetukseen valmistava opetus

Esiopetusikäisten valmistava opetus on luonteeltaan eheytettyä opetusta, joka muodostuu eri laajuisista ja eri tavoin toteutetuista oppimiskokonaisuuksista. Oppimiskokonaisuuksien toteuttamisen lähtökohtina ovat lasten kiinnostuksen kohteet sekä opetukselle asetettavat yhteiset tavoitteet. Yhteiset tavoitteet perustuvat esiopetuksen kannalta oleellisiin opetuksen tavoitteisiin sekä laaja-alaiselle osaamiselle asetettuihin tavoitteisiin.

4. Toimintakulttuuri

Yhteisön toimintakulttuuri on sen historiallisesti ja kulttuurisesti muotoutunut tapa toimia. Koska perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaat tulevat hyvinkin erilaisista kulttuurisista taustoista ja koulukulttuureista, on tärkeää luoda ja kehittää yhteistä toimintakulttuuria. Perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuri rakentuu oppivan yhteisön periaatteille. Se tukee kaikkien yhteisön jäsenten hyvinvointia ja oppimista. Se on jatkuvan kehittämisen kohde ja osa koko koulun toimintakulttuuria. Perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuurin määrittelemisessä voidaan hyödyntää myös [Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita 2014](#). Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat keskeinen osa myös perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuria

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Laitilan kouluissa on ytimenä oppiva yhteisö. Tavoitteena on edistää mm. oppimista, osallisuutta hyvinvointia, kestävästä elämäntapaa, itsestä huolehtimista ja arjen taitoja. Koulu yhteisön jäsenet edistävät omalta osaltaan koulu yhteisön monikulttuurisuustaitojen kehittymistä siten, että se näkyy koulun toimintakulttuurissa.

4.1. Oppimisympäristöt ja työtavat

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa hyödynnetään kokemuksellisia ja toiminnallisia oppimisympäristöjä ja monipuolisia opetusmenetelmiä ja työtapoja. Monipuoliset oppimisympäristöt tarjoavat oppilaalle mielekkäitä ja monipuolisia tilanteita käyttää kieltä eri kommunikaatioympäristöissä. Erilaiset tilanteet kehittävät oppilaan kykyä toimia sekä itsenäisenä yksilönä että yhteisön jäsenenä ja antavat valmiuksia elinikäiseen oppimiseen. Erilaiset oppimisympäristöt tutustuttavat oppilasta myös suomalaiseen kulttuuriin ja edistävät hänen kotoutumistaan lähiympäristöön sekä laajemmin suomalaiseen yhteiskuntaan.

Perusopetukseen valmistava opetus niveltyy osaksi perusopetusta tai esiopetusta ja koulussa tai esiopetusyksikössä vallitsevaa toimintakulttuuria, mutta myös vaikuttaa muun koulun toimintakulttuurin ja käytänteiden kehittämiseen. Oppilaat oppivat valmistavan opetuksen aikana perusopetuksen työtapoja, jotka ovat monipuolisia, oppilasta aktivoivia ja eriyttäviä. Tavoitteena on, että oppilaat pystyvät vähitellen myös itse asettamaan itselleen oppimistavoitteita sekä harjaantuvat oppimaan oppimisen taidoissaan.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana on tarpeen oppia vähitellen myös itsenäistä työskentelyä, tiimityöskentelyä, tieto- ja viestintäteknologista osaamista ja tiedonhakutaitoja. Oppiminen on sidoksissa oppilaan aiempiin tietoihin ja oppimisstrategioihin ja on siten jokaisella yksilöllistä.

Koska eri oppiaineet ja niiden tavat käyttää kieltä ovat keskeisiä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, opetus edellyttää kielitietoisia työtapoja kaikissa oppiaineissa. Erilaisten tekstien lukemisen, ymmärtämisen, tulkitsemisen ja tuottamisen taidot ovat keskeisiä. Kielitietoiset työtavat edellyttävät opettajien yhteistyötä ja yhteistä ymmärrystä kielen merkityksestä oppimisessa.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Valmistavan opetuksen aikana osallistutaan aktiivisesti muun koulu yhteisön toimintaan ja hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan koulun ulkopuolisia oppimisympäristöjä.

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan monenlaisia oppimisen tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja toimintakäytäntöjä. Oppimisympäristöön kuuluvat myös välineet, palvelut ja materiaalit, joita opiskelussa käytetään. Koulutyössä hyödynnetään suunnitelmallisesti eri oppimisympäristöjä ja työskentelyä pyritään säännöllisesti viemään myös ulos luokahuoneesta. Hyvässä oppimisympäristössä keskeisiä ovat oppilaan osallistuminen ja yhteisöllinen tiedon rakentuminen

sekä vuorovaikutus, ajattelu ja kokemukset. Oppimisympäristöjä ovat kaikki oman elämisen, liikkumisen ja toiminnan tilat. Koulun lähiympäristö tarjoaa erilaisia oppimisympäristöjä.

Oppitunneilla voidaan työskennellä ryhmässä, pareittain tai yksilöllisesti. Työtapoja ja tehtäviä tulee eriyttää mahdollisuuksien mukaan erilaisille oppijoille sopiviksi. Toisaalta on tärkeää käyttää myös koko ryhmän yhteisiä tehtäviä, jotta oppilaat oppivat ryhmätyöskentelyä ja osallisuutta. Työtapojen vaihtelulla pidetään myös huolta siitä, että kielen eri osa-alueita harjoitellaan riittävästi.

Tarkoituksenmukaisia työtapoja kielen oppimiselle ovat esimerkiksi pelit, leikit, laulut ja pienet draamaharjoitukset. Yläkoulussa harjoitellaan kielenkäyttöä realistisissa tilanteissa kuten kauppa, kela, pankki jne. Lisäksi harjoitellaan itsenäistä työtä ja parityön alkeita. Opetuksessa käytetään runsaasti kuvamateriaalia ja mahdollisuuksien mukaan konkreettisia esineitä.

4.2. Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Opetuksen eheyttäminen on tärkeä osa perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuria. Sen tavoitteena on auttaa oppilaita yhdistämään suomen/ruotsin kielen sekä eri oppiaineiden tai esiopetuksen oppimiskokonaisuuksien tietoja ja taitoja sekä jäsentämään niitä mielekkäiksi kokonaisuuksiksi vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Kokonaisuuksien tarkastelu ja tiedonaloja yhdistelevät, tutkivat työskentelyjaksot ohjaavat oppilaita soveltamaan tietojaan ja tuottavat kokemuksia osallistumisesta tiedon yhteisölliseen rakentamiseen. Oppilaat voivat näin hahmottaa koulussa opiskeltavien asioiden merkitystä oman elämän ja yhteisön sekä yhteiskunnan ja ihmiskunnan kannalta. Samalla he saavat aineksia maailmankuvansa laajentamiseen ja jäsentämiseen.

Opetuksen eheyttäminen edellyttää sekä opetuksen sisältöä että työtapoja koskevaa pedagogista lähestymistapaa, jossa kunkin oppiaineen opetuksessa ja erityisesti oppiainerajat ylittäen tarkastellaan todellisen maailman ilmiöitä tai teemoja kokonaisuuksina. Eheyttämisen tapa ja kesto voi vaihdella oppilaiden tarpeista ja opetuksen tavoitteista riippuen.

Suomen/ ruotsin kielen sekä muiden oppiaineiden muodostamat monialaiset oppimiskokonaisuudet edistävät perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilaan laaja-alaisen osaamisen kehittymistä. Oppimiskokonaisuuksien aiheet suunnitellaan paikallisesti ilmentämään perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuurin periaatteita.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteuttamisessa hyödynnetään paikallisia voimavaroja ja mahdollisuuksia. Oppimiskokonaisuudet tarjoavat hyvän tilaisuuden koulun ja muun yhteiskunnan väliselle yhteistyölle. Käsiteltävien asioiden paikallisuus, ajankohtaisuus ja yhteiskunnallinen merkittävyys luovat lisämotivaatiota sekä opettajille että oppilaille. Oppimiskokonaisuuksien sisällöiksi etsitään toimintakulttuurin periaatteiden mukaisia, oppilaita kiinnostavia sekä oppiaineiden ja opettajien väliseen yhteistyöhön soveltuvia teemoja. Niiden opiskelussa käytetään suomen/ruotsin kielen taitoa kehittäviä sekä eri oppiaineille ominaisia tarkastelutapoja, käsitteitä ja menetelmiä.

Opetussuunnitelmaan voidaan liittää monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamista tukevia yhteistyösuunnitelmia koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Valmistavan opetuksen oppilaat osallistuvat Laitilan perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisiin oppimiskokonaisuuksiin oppilaiden kykyjen ja taitojen mukaan. Mikäli osallistuminen perusopetuksen eheyttäviin ja monialaisiin oppimiskokonaisuuksiin ei ole mahdollista, toteutetaan eheyttävät ja monialaiset oppimiskokonaisuudet omissa ryhmissä.

5. Oppilaan oman opinto-ohjelman laatiminen

Koska perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaiden kielitaito ja muut valmiudet vaihtelevat, perusopetukseen valmistavaa opetusta varten ei ole määritelty valtakunnallista tuntijakoa tai oppimäärää, vaan jokaiselle oppilaalle laaditaan oma opinto-ohjelma.

Oppilaan omaan opinto-ohjelmaan kirjataan

- *oppilaan lähtötaso, kuten koulunkäyntihistoria, kielitaito ja oppilaan vahvuudet*
- *oppilaan henkilökohtaiset oppimistavoitteet, joita tarkistetaan säännöllisin väliajoin*
- *opiskeltavat oppiaineet tai oppimiskokonaisuudet, ja niiden tuntimäärät sekä opetuksen sisältö*
- *oppilaan opinnot valmistavan opetuksen opetusryhmässä ja integrointi esi- tai perusopetukseen*
- *ohjauksen järjestäminen ja mahdollisesti tarvittavat tukitoimet.*

Mikäli oppilas on ilman huoltajaa alaikäisenä maahan tullut tai muu maahanmuuttajalapsi tai -nuori, jolle laaditaan kotoutumisen edistämiseksi annetun lain (681/2023) mukainen kotoutumissuunnitelma, voi oppilaan oma opinto-ohjelma olla osa sitä.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Oppilaalle tehdään lähtötilanteen selvitys, jolloin haastatellaan huoltajaa ja kartoitetaan oppilaan koulunkäyntihistoria, huoltajuussuhteet, kotipaikka, uskonnollinen tausta ym. Tässä haastattelussa käytetään tarvittaessa tulkkia. Oppilaalle laaditaan oma valmistavan opetuksen opinto-ohjelma, johon kirjataan myös oppilaan vahvuudet ja mahdolliset tuen tarpeet.

Valmistavan luokan opettaja laatii opinto-ohjelma oppilaalle. Oppilaan opinto-ohjelmasta keskustellaan huoltajan kanssa. Opinto-ohjelma toimitetaan valmistavan opetuksen jälkeen yleisopetuksen luokanopettajalle.

Valmistavan opetuksen lisäopetuksen tarve arvioidaan lähtökohtaisesti perusopetukseen valmistavan opetuksen loppuvaiheessa. Arvioinnin tekee perusopetukseen valmistavaa opetusta antanut opettaja yhteistyössä muiden oppilasta opettaneiden opettajien kanssa. Jos oppilas siirtyy valmistavan opetuksen lisäopetukseen myöhemmin, arviointi tehdään yhteistyössä oppilasta opettavien perusopetuksen opettajien kanssa. Arviointi kohdistuu opetuskielen peruskielitaitoon ja eri oppiaineiden tiedonalojen kielen hallintaan.

6. Oppilaan hyvinvointi sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Perusopetukseen valmistava opetus ohjaa tunnistamaan eri kulttuureja yhdistäviä hyvän elämän arvoja ja periaatteita. Opiskelu vahvistaa opiskelijan taitoja toimia kulttuurisesti monimuotoisessa yhteiskunnassa sekä kartuttaa oppilaan kulttuurienvälisiä toimintakykyä. Opetus kannustaa vuorovaikutukseen eri kulttuuriryhmien välille ja kantaväestön kanssa. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa edistetään hyviä etnisiä suhteita. Syrjintää, rasismia, väkivaltaa tai kiusaamista ei sallita missään muodossa eikä keneltäkään.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen pohjautuu suunnitelmallisesti toteutettaviin oppimisen edellytyksiä tukeviin opetusjärjestelyihin. Nämä on kuvattu perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa 7³ ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa 5⁴. Opetuksessa huolehditaan kokonaisvaltaisesti oppilaan hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä seikoista, kuten kodin ja koulun yhteistyöstä, riittävästä opiskeluhuollollisesta tuesta sekä oppilaanohjauksesta. Näiden määrittelyssä voidaan soveltuvin osin hyödyntää esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita. Jos perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana selviää oppilaan tarve oppimisen ja koulunkäynnin tukeen, tuki annetaan oppilaille parhaiten soveltuvalla tavalla.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Valmistavan opetuksen aikana oppilaalla on oikeus samoihin tuen muotoihin kuin perusopetuksen oppilaalla. Oppilaan tuen tarve kartoitetaan.

Valmistavan opetuksen oppilaat kuuluvat perusopetuksen opiskeluhuollon piiriin. Valmistavan opetuksen ryhmässä on tarvittaessa koulunkäynninohjaajan tuki.

6.1. Opetuksen eriyttäminen

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaat eroavat toisistaan kielitaidoltaan, oppimis- ja opiskeluvalmiuksiltaan, kiinnostuksen kohteiltaan ja motivaatioltaan sekä oppimistarpeiltaan. Valmistava opetus pyritään järjestämään niin, että nämä oppilaiden väliset erot otetaan huomioon. Esimerkiksi eri-ikäiset ja kielitaidoltaan eritasoiset oppilaat voidaan jakaa omiksi ryhmikseen. Lisäksi oppilaiden erilaiset oppimistarpeet voidaan ottaa huomioon eriyttämällä opetusta.

Valmistavaa opetusta kehitetään tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti yhtenäisenä kokonaisuutena, jossa oppilaan kielitaito ja muut valmiudet kehittyvät jatkuvasti. Oppilaat saavat myös mahdollisuuksia oppia toisiltaan, tukea toisiaan ja toimia kielenkäytön mallina toisilleen.

Tärkeässä asemassa on opettajan antama vuorovaikutuksellinen tuki, jonka avulla oppija suoriutuu myös sellaisista tehtävistä, jotka voisivat itsenäisesti olla mahdottomia suorittaa. Jotta oppimistapahtuma olisi toimiva, sen suunnittelu edellyttää hyvää oppilaantuntemusta. Niinpä on tarpeen selvittää mm. oppilaiden opiskelutottumukset, asenteet suomen/ruotsin kieltä kohtaan sekä käsitykset suomen/ruotsin kielen taidon tärkeydestä ja vaikeudesta sekä oppilaiden lähtötaso eri kielitaidon osa-alueiden osalta.

Tämän pohjatiedon varassa opettaja voi tarpeen mukaan eriyttää muun muassa eri oppiaineiden opetukseen käytettävää aikaa, oppiaineiden syvyyttä tai laajuutta, menetelmiä, työtapoja tai materiaaleja. Eriyttäminen tarkoittaa käytännössä ennen kaikkea sisältöjen valintaa sekä tarkoituksenmukaisia opetusjärjestelyitä. On tärkeää, että jokainen oppilas saa oman taitotasonsa mukaisia ja sopivan haastavia tehtäviä. Myös mahdolliset oppimisen vaikeudet on tärkeä selvittää,

3 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

4 Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

jotta tuen tarve voidaan tunnistaa ja antaa tukea oikea-aikaisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Opetuksen ja oppimisen tueksi tarjotaan tarvittavia fyysisiä ja digitaalisia oppimisen apuvälineitä.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Oppilas saa oman opinto-ohjelman mukaista opetusta.

6.2. Kodin ja koulun yhteistyö

Opetuksen järjestäjä luo edellytykset kodin ja koulun tai esiopetuksen yhteistyölle. Yhteistyön lähtökohtana on osapuolten yhdenvertainen ja tasa-arvoinen kunnioitus ja kohtelu. Tavoitteena on vuoropuhelun aikaansaaminen oppilaan kasvun ja oppimisen tukemiseksi.

Kodin ja koulun yhteistyössä otetaan huomioon perheiden kieli- ja kulttuuritausta. Tulkkauspalvelun käyttäminen on tarpeellista, jos perheiden kannalta tärkeiden asioiden välittämiseen ei ole yhteistä kieltä. Huoltajille annetaan tietoa suomalaisesta koulusta ja koulutusjärjestelmästä, opetussuunnitelmasta, oppilaan arvioinnista, opetusmenetelmistä ja perusopetukseen valmistavassa opetuksessa käytettävästä oppilaan omasta opinto-ohjelmasta. Perheille annetaan tietoa perusopetukseen siirtymisestä sekä tarvittaessa oppilaan jatko-opintomahdollisuuksista perusopetuksen jälkeen.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Kodin ja koulun välisen yhteistyön perusteet löytyvät perusopetuksen opetussuunnitelmasta. Tämän lisäksi koulut määrittelevät omissa opetuksen järjestämisestä koskevissa suunnitelmissaan kodin ja koulun välisen yhteistyön käytännön tasolla. Vanhempainilloissa ja vanhempaintapaamisissa tulee olla mahdollisuus käyttää tulkkia yhteisen kielen puuttuessa.

6.3. Opiskeluhoolto

Näissä perusteissa käytetään perusopetuslain mukaisesta käsitteestä oppilashuolto ilmaisua opiskeluhoolto, oppilas- ja opiskelijahuoltolain käsitteistön sijasta opiskelijasta ilmaisua oppilas ja oppilaitoksesta nimitystä koulu tai esiopetusyksikkö. Mitä jäljempänä todetaan hyvinvointialueesta, koskee myös Helsingin kaupunkia (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 377/2022,1 §).

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opiskeluhoollon järjestämistä ja toteuttamista koskevat samat periaatteet ja oppilaita samat oikeudet kuin perusopetuksen oppilaille annettavassa opiskeluhoollossa. Opetuksen järjestäjällä tulee olla oppilas- ja opiskelijahuoltolain edellyttämä opetuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma, jonka laatimisesta on määrätty esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (määräys 4/011/2014).

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilaalla on oikeus opetukseen osallistumisen edellyttämään maksuttomaan opiskeluhooltoon (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013, 9 §). Yhteisön ja yksittäisten oppilaiden terveydestä, hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehtiminen ulottuu kaikkeen koulutyöhön.

Opiskeluhoolto on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää yhteisöllistä työtä. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on kaikkien esiopetus- tai kouluyhteisössä työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi oppilailla on oikeus opiskeluhooltopalveluihin, joita ovat kouluterveydenhuolto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 3 § ja 4 §). Opiskeluhooltopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat (terveydenhuoltolaki 378/2022, 15a § ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 377/2022, 9 §).

Yhteisöllinen opiskeluhoolto on osa perusopetukseen valmistavan opetuksen yhteisöllistä toimintakulttuuria ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhoolta. Opiskeluhooltotyötä ohjaa oppilaan edun ensisijaisuus (YK:n Yleissopimus lapsen oikeuksista 1989).

Opiskeluhoolta toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 377/2022, 3 §), kuten perheen kotoutumissuunnitelmasta vastaavan tahon kanssa. Opiskeluhooltotyössä turvataan oppilaan ja huoltajan osallisuus, työskentelyn luottamuksellisuus sekä kunnioittava vuorovaikutus. Osallisuuden varmistamiseksi huolehditaan tarvittavista tulkkauspalveluista.

Opiskeluhoollon toimintatavoista ja palveluista tiedotetaan suunnitelmallisesti. Huoltajille annetaan tietoa myös suomalaisen koulutusjärjestelmän sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimintatavoista ja saatavuudesta. Tiedottamisen ymmärrettävyys on tärkeä varmistaa.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Opetussuunnitelman mukainen opiskeluhoolto kuuluu kaikille oppilaille. Lisäksi oppilaille ja heidän huoltajilleen tarjotaan joustavasti matalan kynnyksen opiskeluhoitopalveluita koulussa.

6.4. Oppilaanohjaus

Paikallisessa opetussuunnitelmassa kuvataan, miten oppilaanohjaus perusopetukseen valmistavassa opetuksessa toteutetaan. Oppilaanohjauksen tarkoituksena on kehittää oppilaan oppimisvalmiuksia ja tukea hänen sosiaalista kasvuaan sekä ennaltaehkäistä oppimisen vaikeuksia. Oppilaan opiskelua perusopetukseen valmistavassa opetuksessa tuetaan oppilaanohjauksella siten, että opiskelutaidot ja elämänsuunnittelun kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot kehittyvät. Ohjausta voidaan toteuttaa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kuvattujen ohjaustoiminnalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Perusopetukseen siirtymistä suunniteltaessa tulee huolehtia siitä, että tieto oppilaan valmiuksista ja edistymisestä valmistavassa opetuksessa siirtyy seuraavaan kouluun. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan mahdollisuus tutustua ajoissa tulevaan kouluun. Valmistavan opetuksen oppilaanohjauksessa tulee kiinnittää huomiota myös siihen, että oppilaalla on käsitys omista mahdollisuuksistaan jatko-opinnoissa ja työelämässä.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Oppilaan ohjauksesta vastaa ensisijaisesti valmistavan opetuksen opettaja.

6.5. Suunnitelma kasvatust keskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Opetuksen järjestäjällä on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi myös kasvatust keskustelua ja erilaisia kurinpitokeinoja. Kasvatust keskustelussa ja kurinpitoasioissa noudatettavasta menettelystä säädetään perusopetuslaissa.

Kasvatust keskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Keskustelun tarkoituksena on yhdessä oppilaan kanssa yksilöidä toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, kuulla oppilasta, selvittää laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä pohtia

keinot tilanteen korjaamiseksi. Menettelyn tavoitteena on löytää myönteisiä keinoja koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi. Opetuksen järjestäjä päättää, millaisissa tapauksissa kasvatustapaa käytetään. Kurinpidollisia keinoja ovat perusopetuslain mukaan jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen. Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun tilaisuudesta. Lisäksi työrauhan turvaamiseksi oppilaan oikeus osallistua opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.

Perusopetuslaki velvoittaa opetuksen järjestäjän laatimaan ja ohjeistamaan opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelman kasvatustapojen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Suunnittelun tarkoituksena on varmistaa toimintatapojen laillisuus ja yhdenmukaisuus sekä oppilaiden yhdenvertainen kohtelu. Suunnittelu tukee myös koulun järjestyssääntöjen toteutumista.

Opetuksen järjestäjä huolehtii siitä, että jokaisella sen alaisella koululla on käytössään kasvatustapojen ja kurinpitomenettelyjen toteuttamista koskeva suunnitelma. Suunnitelma voidaan laatia osana opetussuunnitelmaa tai erillisenä. Se voidaan laatia kokonaisuudessaan koulujen yhteisenä tai siten, että suunnitelman rakenne ja keskeiset toimintatapalinjaukset ovat yhteisiä ja suunnitelma täsmennetään koulukohtaisesti.

Suunnitelman laadinnassa on otettava huomioon, että kurinpidossa ja työrauhan turvaamisessa voidaan käyttää vain laissa mainittuja keinoja ja että näitä keinoja käytettäessä noudatetaan hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita. Keinojen käytön tulee perustua asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Kurinpitoseuraamusten tulee olla suhteessa tekoon. Myös oppilaan ikä ja kehitysvaihe otetaan huomioon. Kurinpidollisia keinoja ei saa käyttää oppilaita häpäisevällä tai loukkaavalla tavalla.

Opetuksen järjestäjä päättää suunnitelman laatimisesta ja valmisteluun osallistuvista tahoista. Oppilaille tulee lain mukaan järjestää mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun. Yhteistyö huoltajien ja muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon edustajien kanssa tukee suunnitelman toteutumista. Henkilöstöä ja oppilaskuntaa tulee kuulla ennen suunnitelman hyväksymistä tai päivittämistä

Koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Valmistavan opetuksen kurinpidollisten keinojen osalta noudatetaan Laitilan kaupungin kasvatustapojen, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämistä ja niihin liittyviä menettelytapoja koskevaa suunnitelmaa. Valmistavan opetuksen kurinpidollisissa toimituksissa korostetaan kodin ja koulun välistä yhteistyötä ja tuetaan huoltajien kasvatustyötä uudessa kulttuuriympäristössä.

7. Oppilaan arviointi

Paikallisessa opetussuunnitelmassa määrätään valmistavaan opetukseen osallistuvien arvioinnista sekä heille annettavasta todistuksesta. Arvioinnin tulee olla ohjaavaa, kannustavaa ja monipuolista. Oppilaan edellytyksiä itsearviointiin kehitetään. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan valmistavan opetuksen aikana tietoa oppilaan opintojen edistymisestä.

Arvioinnin suorittavat yhteistyössä kaikki oppilasta opettavat opettajat. Arviointi perustuu monipuoliseen havainnointiin ja eri menetelmin kerättyihin näyttöihin valmistavan opetuksen aikana ja sen päättyessä. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ei käytetä numeerista arviointia.

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Valmistavan opetuksen aikana arvioidaan oppilaan tietoja ja taitoja sekä kartoitetaan hänen oppimisvalmiuksiaan. Alakoulussa valmistavassa opetuksessa ei anneta numeerista arviointia. Yläkoulussa oppilaan on mahdollista saada numeroarviointi yleisopetuksen ryhmässä suorittamista oppiaineista. Arviointi on jatkuvaa ja siinä käytetään monipuolisia menetelmiä, joiden avulla oppilas pystyy parhaiten näyttämään osaamisensa. Valmistavan opetuksen päättyessä oppilas saa sanallisen arvioinnin todistuksen muodossa.

Arviointi painottuu edistymisen arviointiin. Yhteistyötä tehdään tarvittaessa myös muiden oppilaita opettavien opettajien kanssa. Valmistavan opetuksen aikana arvioidaan kaikkia kielitaidon osa-alueita: puhetta, kirjoittamista, lukemista ja sanastoa. Kielitaidon eri osa-alueissa edistymisen lisäksi arvioidaan myös oppilaan työskentelytaitoja. Niihin kuuluvat mm. tehtävien tekeminen ja erilaisiin toimintamuotoihin osallistuminen, itsenäinen työskentely, keskustelutaidot sekä kotitehtävät. Arvioinnin muodot valitaan arvioinnin kohteen mukaan. Puheen ja kuuntelun arvioinnissa keskeistä on jatkuva arviointi. Lisäksi voidaan tehdä haastatteluja, kuvasta kerrontaa, ohjeiden mukaista piirtämistä jne. Sanastonkin arviointi on jatkuvaa ja se kytkeytyy tiiviisti muihin kielitaidon osa-alueisiin. Kirjoittamisen arviointi ei ole tärkeimmässä asemassa ja näissä painotetaan sanojen tai lauseiden ymmärrettävyyttä. Kirjoittamisen arvioinnissa voidaan käyttää esim. saneluita tai kuvasta kirjoittamista.

8. Todistukset

Perusopetukseen valmistavan opetuksen päätteeksi oppilaalle annetaan todistus perusopetukseen valmistavaan opetukseen osallistumisesta. Todistukseen merkitään perusopetukseen valmistavan opetuksen laajuus, opiskellut oppiaineet, niiden laajuus ja opetuksen sisältö

Laitilan valmistavan opetuksen ohjeet ja painotukset

Valmistavasta opetuksesta annetaan sanallinen todistus. Jos yläkoulun valmistavan luokan oppilas on suorittanut opintoja hyväksytysti yleisopetuksen ryhmissä, voidaan hänelle antaa näistä aineista numeroarviointi. Välitodistuksena annetaan osallistumistodistus.

9. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaan omaan opinto-ohjelmaan voi kuulua perusopetuksen oppimäärän mukaisia eri oppiaineiden opintoja. Oppilas voi suorittaa valmistavan opetuksen aikana jonkin oppiaineen vuosiluokan oppimäärän tai jonkin oppiaineen koko oppimäärän osallistumalla perusopetuslaissa tarkoitettuun erityiseen tutkintoon.

Eryyiseen tutkintoon osallistuvan tulee osoittaa, että hänen tietonsa ja taitonsa vastaavat eri oppiaineissa perusopetuksen oppimäärän mukaisia tietoja ja taitoja. Tutkintoon osallistuvan oppilaan osaamista arvioidaan suhteessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltäviin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa tarkennettuihin eri oppiaineiden tavoitteisiin.

Eryyisessä tutkinnossa käytettäviä todistuksia koskevat määräykset sisältyvät perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin.